

Mennesker er af stor Betydning at have nogen Frihed. Nu er det da kommet saa vidt gennem en Række af Aar, at der ogsaa er reist Agitation til Fordel for dette Spørgsmaal, som ogsaa har nydt stor Sympathi alle Begne. Man er kommet paa det Reue med, at det er en simpel Retfærdigheds-handling. Denne Agitation er saa bragt til Ende for Hovedstadens Vedkommende, hvor der foreligger en stærk Sympathi for Lufningssagen og for Arbejderfrihed i det Hele taget. Hvad gjør man saa fra Regeringens Side? Man kommer med et Lovforslag, som vel tager lidt fat derpaa, men man fryder igjen her Arbejderne ud. Det er et Forslag, hvor man atter ser dette: Frihed for de heldigere Stillede, men ikke Frihed for Arbejderne. Man siger i Anledning af Regeringens Lovforslag, at der jo er mange Andre, som ere interesserede i at faae en Løsning af Sagen, og at man ikke kan forlange, at de skulle vente, indtil man kan blive enig om, at Arbejderne ogsaa have Krav paa en saadan Frihed, og saa vil man have denne Side alene af Sagen igennem. — Det er paa denne Maade, at Regeringen etablerer sine sociale Lovforslag. Den henter alle de Spørgsmaal frem, som det har viist sig, at Arbejderne gennem deres Organisation have interesseret sig for, som de have reist og sat paa Dagsordenen alle Begne, dem tager Regeringen for, og foreslægger dem i Lovforslags Form, men i en saadan Skikkelse, at det er en Rendsgjerning, at Arbejderne ikke kunne faae godt af dem, og ved Siden deraf tjædes disse sociale Lovforslag, som man mener, at Arbejderne skulle høste godt af, men som de selvfølgelig Sngenting faae af, sammen med Bestatningslove, indirekte Bestatningslove, hvor man sandelig ikke glemmer, at tage Arbejderne med. Det er den Karakteristik, som jeg mener er rigtig overfor den nuværende Regerings sociale Lovgivning, og derfor, siger jeg, bør man ikke undre sig for meget over, at Arbejderne og Arbejdernes Repræsentanter ikke føle nogen som helst Lyst til at gaa ind paa de Blauer, Regeringen har i den Retning. De skulle sandelig hverken tilfredsstille os eller Arbejderne. Det er saadanne Ting, hvorved man søger at lokke Arbejderne over i Regeringens Leir uden at give dem Fordele, men kun for lettere at faae dem bestattede til Fordel for de Ting, som Regeringen ønsker det for formaalstjenligt for sig at faae gennemførte. — Det foreliggende Lovforslag indskrænker sig fuldstændig til blot at gennemføre Butikernes Lukning om Søndagen, medens det tidligere forelagte Forslag ogsaa omhandlede Arbeids-

friheden. Hvad vilde det medføre, hvis denne Søndagslukning bliver gennemført, uden at vi faae Noget som helst med om Arbejdsfriheden? Vi vide alle, at naar en Lov kommer ud, vil den altid indeholde Noget, man ikke synes om. Der vil altid være Noget, som efter sin egen Mening bliver forurettet. Lovgivningen vil aldrig blive retfærdig overfor den Enkelte i Samfundet, den kan kun blive retfærdig overfor Flertallet, og den kan kun blive retfærdig overfor Flertallet, naar den hviler paa Basis af, hvad de, som ere Flertallet, have ønsket. Men naar vi gennemføre Butikernes Lukning alene, bliver Forholdet dette, at Principalen kan lukke Butiken og selv gaa ud at spadserere, men sine Følk kan han tvinge til at arbejde. Vi vide Allesammen, at der er Masser af vore Handlende, som sige til deres Følk allerede nu — og de ville sige det, selv om Butikerne blive lukkede fra Kl. 9 Formiddag — at der er mange Arbejder, som de ikke ere i Stand til at faae udførte i den Tid, Butikerne ere aabne, og som de derfor ere nødt til, at lade udføre, naar Butikerne ere lukkede om Søndagen og andre Dage, og det er Arbejder, som Principalerne i Reglen ikke selv bryde sig om at beskæftige sig med; jeg taler her selvfølgelig om de Principaler, som have Følk i deres Brød, om dem, der holde Andre til at udføre Arbejdet i deres Butiker og paa deres Lagere. De ville selv kunne faae Frihed, men deres Følk ikke, naar vi ikke sige, at der ikke efter Kl. 9 maa arbejdes i Butiker, i Pakhuse eller paa lignende Steder. Derfor paastaar jeg, at det er uretfærdigt overfor dem, som man ved denne Leilighed vil gavne, og overfor dem, som man har indvænnet føle sig generede og trykkede af, at Butikerne kunne holdes aabne om Søndagen — de mange Handelslærlinge, de mange Handelsbetjente og de mange Tjenestefølk, der ere afhængige af Butikernes Nabning eller Lukning — dersom man ikke holder paa den almindelige Arbejdsfrihed om Søndagen. Disse Følk, som jeg har nævnt, kommer man ikke til at gavne uden dette, og jeg antog dog, at man ogsaa havde nogen Sympathi for disse Følk. Man kan naturligvis sige, at de faae en Frihed efter Kl. 4 om Eftermiddagen, som de nu ikke faae, men jeg antager dog nok, at man ogsaa vil unde dem Frihed om Søndag Formiddag, og det varer jo altid nogen Tid, inden de kunne blive færdige til at gaa ud. Der er endvidere et Del af de Handlende, som dette Lovforslag vil komme til at ramme, dersom det kun bliver Butikernes Lukning, det bliver vedtaget, og som ville føle sig dobbelt trykkede,